

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **Hnutí Pro život ČR, z.s.**, IČO: 462 60 358
se sídlem Jihlava, Jánská 2269/26
zastoupen advokátem JUDr. Jakubem Křížem, Ph. D.
se sídlem Praha 6, Thákurova 676/3

proti

žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**
se sídlem Praha 1, Mariánské nám. 2

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného správního orgánu

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal ochrany před nezákonným zásahem a žádal, aby soud určil, že „*postup žalovaného v reakci na oznámení shromáždění svolaného M. H. na místo a čas shodující se s již dříve řádně oznámeným shromážděním žalobce, představuje zásah do práv žalobce, neboť jím svolané shromáždění tak bylo předem omezeno, aniž by o tom ve vztahu k žalobci žalovaný vydal rozhodnutí*“. Dále měl soud určit, že „*nezakázání či nestanovení dostatečných podmínek pro shromáždění oznámené svolavatelem M. H. na místo a čas shodující se s již dříve řádně oznámeným shromážděním žalobce, představuje zásah do práv žalobce, neboť jím svolané shromáždění tak bylo předem omezeno*“.
2. V podané žalobě měl žalobce za to, že žalovaný fakticky zmařil konání jeho shromáždění, ke kterému má dojít dne 11. 4. 2026 na Hradčanském náměstí v Praze a kterého se má zúčastnit 5 000 lidí, neboť účastníci nic z plánovaného programu neuslyší a nebudou mít ani potřebný prostor.
3. Ke skutkovým okolnostem žalobce uvedl, že dne 11. 10. 2025 oznámil žalovanému konání shromáždění s pochodem dne 11. 4. 2026 od 12.00 do 14.00 hodin s místem počátku Hradčanské náměstí, místem ukončení Václavské náměstí a počtem účastníků 5 000 lidí.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Žalovaný ve stanovené lhůtě nevydal rozhodnutí, kterým by shromáždění žalobce zakázal či stanovil podmínky jeho konání. Dne 15. 10. 2025 žalovanému ohlásil shromáždění na tentýž den (11. 4. 2026) od 11.00 hodin do 14.30 hodin a totéž místo M. H. Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2025, č. j. MHMP 1053469/2025 (dále jen „rozhodnutí“), žalovaný stanovil podmínky shromáždění svolavatele M. He.

4. Soud se předtím, než se zabýval žalobou samotnou, musel vypořádat s otázkou, zda se jedná o žalobu přípustnou.
5. Při své úvaze soud vyšel z následně uvedené právní úpravy:
 - Podle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh je podle zákona nepřípustný.*
 - Podle § 8 odst. 2 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím (dále jen „shromažďovací zákon“), *úřad může v nezbytných případech pro účely ochrany veřejného pořádku nebo práv a svobod jiných rozhodnutím stanovit podmínky konání shromáždění. Úřad může stanovit podmínky pro konání shromáždění zejména tehdy, má-li se na stejném místě a ve stejnou dobu konat jiné shromáždění nebo veřejnosti přístupný kulturní, sportovní nebo jiný společenský podnik (dále jen "veřejnosti přístupný podnik") a mezi svolavatelem nebo mezi svolavatelem a osobou pořádající veřejnosti přístupný podnik nedošlo k dohodě o úpravě doby nebo místa konání shromáždění nebo veřejnosti přístupného podniku.*
 - Podle § 11 odst. 1 shromažďovacího zákona *o zákazu shromáždění rozhodne úřad bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 3 pracovních dnů od okamžiku, kdy oznámení, které obdržel, splňuje náležitosti požadované tímto zákonem. O stanovení podmínek pro konání shromáždění rozhodne úřad do 3 pracovních dnů od okamžiku, kdy mu bylo způsobem podle věty první oznámeno jiné shromáždění na daném místě nebo kdy se dozvěděl o jiných okolnostech odůvodňujících stanovení podmínek konání shromáždění, nejpozději však 2 pracovní dny před konáním kteréhokoli z dotčených shromáždění. Stanovení podmínek konání shromáždění nesmí bránit v konání nebo splnění účelu dříve oznámeného shromáždění nebo dříve připraveného veřejnosti přístupného podniku. Proti rozhodnutí podle vět první a druhé se nelze odvolat.*
 - Podle § 11 odst. 2 shromažďovacího zákona *úřad rozhodnutí podle odstavce 1 doručí veřejnou vyhláškou. Úřad zašle svolavateli písemné vyhotovení rozhodnutí bez zbytečného odkladu na vědomí. Rozhodnutí je doručeno vyvěšením.*
 - Podle § 11 odst. 3 shromažďovacího zákona *žalobu proti rozhodnutí úřadu podle odstavce 1 může svolavatel podat do 15 dnů od jeho doručení. Soud rozhodne do 3 pracovních dnů od podání žaloby, a pokud nejsou splněny podmínky řízení, pak od odstranění vad podání, k jejichž odstranění je soud povinen vyzvat bez zbytečného odkladu. Soud v řízení doručuje účastníkům a osobám zúčastněným na řízení vyvěšením na úřední desce soudu. Soud zároveň s vyvěšením zašle písemnost na vědomí způsobem, kterým by ji jinak podle soudního řádu správního doručoval, a podle okolností může použít i další způsoby vyrozumění účastníků a osob zúčastněných na řízení tak, aby byla co nejvíce šetřena jejich práva. Svolavatel je po zrušení rozhodnutí úřadu soudem oprávněn shromáždění uspořádat v souladu s oznámením. Pokud soud zruší rozhodnutí úřadu po dni oznámeného shromáždění, lze je konat později tak, aby bylo skutečně*

do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu; v takovém případě svolavatel vyrozumí úřad o dni konání shromáždění nejpozději 1 pracovní den před jeho konáním.

6. Žalobce zvolil jako žalobní typ žalobu na ochranu před nezákonným zásahem. Z obsahu podané žaloby (ať už z jejího petitu nebo odůvodnění) však vyplývá, že žalobce ve své podstatě rozporuje (ne)stanovení podmínek shromáždění svolavatele M. H., případně nezakázání konání tohoto shromáždění. Konkrétně žalobce brojí proti nestanovení akustických limitů shromáždění M.H. a proti stanovení prostorových podmínek daného shromáždění. Žaloba tedy svým obsahem směřuje proti obsahu rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2025, č. j. MHMP 1053469/2025.
7. Soud se dále zabýval povahou řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí. Toto řízení je správním řízením, jehož právní úprava je primárně obsažena ve shromažďovacím zákoně, jakožto speciálním právním předpisu, a subsidiárně se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád (viz § 1 odst. 2). Účastníky předmětného řízení byli M. H., jako svolavatel shromáždění, o kterém bylo žalovaným rozhodováno, a dále žalobce, jakožto svolavatel již oznámeného shromáždění. Uvedené vyplývá z § 8 odst. 2 shromažďovacího zákona ve spojení s § 27 odst. 2 správního řádu. Žalovaný nejprve akceptoval shromáždění žalobce a následně akceptoval na stejný den, stejné místo a obdobný čas shromáždění M. H., kterému podle § 8 odst. 2 shromažďovacího zákona stanovil podmínky. V dané případě tak dochází ke kolizi dvou oznámených shromáždění. V důsledku konání shromáždění M. H. jsou přímo dotčena již nabytá práva žalobce, neboť povolení shromáždění M. H. a stanovení jeho podmínek se materiálně promítá do možnosti a způsobu realizace shromáždění svolávaného žalobcem, a to omezením místa, formy, průběhu atd. Jinými slovy žalovaný rozhodnutím implicitně ovlivnil plánované shromáždění žalobce, čím ve smyslu § 27 odst. 2 správního řádu zasáhl do jeho práv, což ze žalobce činí účastníka řízení ve věci shromáždění oznámeného M. H. K tomu soud dodává, že citované zákonné ustanovení pojímá účastenství ve správním řízení materiálně, nikoli formálně.
8. Jestliže však žalobce byl účastníkem řízení ve věci oznámení shromáždění svolavatele M. H., vztahovala se na něj v plném rozsahu právní úprava § 8 a násl. shromažďovacího zákona. Žalobce tak byl oprávněn podat žalobu podle § 11 odst. 3 shromažďovacího zákona. Žalobce je totiž taktéž svolavatel (byť kolidujícího shromáždění). Jiný výklad dle soudu postrádá smysl, neboť by vedl k absurdnímu závěru, že prvý svolavatel shromáždění, jehož práva mohou být rozhodnutím ve věci druhého svolavatele přímo dotčena, by na rozdíl od druhého svolavatele neměl možnost domáhat se soudní ochrany prostřednictvím žaloby na ochrany proti rozhodnutí, které zasahuje do jeho právní sféry. To by bylo v rozporu s principem rovnosti.
9. Soud připomíná, že s. ř. s. je založen na subsidiaritě jednotlivých žalobních typů. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2019, č. j. 9 As 434/2018-35, „[s]ubsidiarita vůči ostatním žalobním typům znamená, že zásahová žaloba je přípustná teprve tehdy, pokud nepřichází v úvahu podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. ani žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu (§ 79 a násl. s. ř. s.). Je nepochybné, že ústřední roli v systému žalob podle soudního řádu správního hraje žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., nečinnostní žaloba a zásahová žaloba hrají roli pomocného prostředku ochrany a doplňku tam, kam ochrana podle § 65 a násl. s. ř. s. nedosáhne (viz body 17 a 18 odůvodnění usnesení rozšířeného senátu ze dne 13. 10. 2015, č. j. 7 As 107/2014 - 53, č. 3334/2016 Sb. NSS). Účastník řízení si tudíž nemůže zvolit, jaký žalobní

typ by byl pro něj výhodnější a jaký nakonec využije (srov. např. rozsudek ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 - 42, č. 720/2005 Sb. NSS).“.

10. Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba proti rozhodnutí správního orgánu má ve správním soudnictví primát.
11. Za uvedené procesní situace soud vážil, zda má v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu žalobce poučit o změně žalobního typu. Podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, je při nesprávném použití žalobního typu soud povinen „*stanoveným procesním postupem žalobce upozorní na nutnost úpravy žaloby a po odstranění zjištěného nedostatku žalobu projedná (jsou-li splněny další podmínky řízení, zejména včasnost jejího podání)*“. Soud však dospěl k závěru, že takový postup není na místě, a to z následujícího důvodu.
12. Jak soud uvedl výše, na žalobce v plném rozsahu dopadá § 11 odst. 3 shromažďovacího zákona, neboť se jedná o svolavatele (jednoho ze svolavatelů kolidujících shromáždění). Podle tohoto ustanovení je však svolavatel oprávněn podat žalobu ve lhůtě 15 dnů od doručení rozhodnutí. Podle § 11 odst. 2 věta třetí shromažďovacího zákona je rozhodnutí doručeno vyvěšením. Dle sdělení žalovaného ze dne 6. 1. 2026 bylo rozhodnutí na úřední desce vyvěšeno dne 20. 10. 2025. Od tohoto data započala žalobci běžet patnáctidenní lhůta k podání žaloby. Tato lhůta uplynula v úterý 4. 11. 2025. Žalobce podal žalobu dne 22. 12. 2025, tj. zjevně po uplynutí lhůty k podání žaloby.
13. I kdyby tedy soud žalobce poučil o změně žalobního typu a žalobce by následně žalobní typ změnil, soudu by nezbylo než následně tuto žalobu pro její opožděnost odmítnout. Dle § 72 odst. 4 s. ř. s. zmeškání lhůty k podání žaloby nelze prominout.
14. S ohledem na shora uvedené soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl, a to s ohledem na nesprávně zvolený žalobní typ, neboť vzhledem k výše popsané subsidiární povaze zásahové žaloby není tato žaloba přípustná.
15. Pro úplnost soud uvádí, že nerozhodl ve lhůtě 3 pracovních dnů ve smyslu § 11 odst. 3 shromažďovacího zákona. Soud má totiž za to, že podaná žaloba byla stižena vadou. K jejímu odstranění soud z výše popsaných důvodů nepřistoupil. Lhůta stanovená soudu tak nemohla začít běžet, přičemž soud ve věci rozhodl bezodkladně.
16. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. ledna 2026

Milan Tauber v.r.
předseda senátu